

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÖMER SABANCI'NIN
3. GİRİŞİMCİLİK KONGRESİ
AÇILIŞ KONUŞMASI

19 Nisan 2006
Ankara

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Bakanım, Sayın Rektör, değerli konuklar, değerli basın mensupları ve sevgili gençler,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ekonomik büyümenin temel unsurlarından biri olan 'girişimcilik' konusuna dikkat çekmek ve gençleri girişimciliğe özendirme amacıyla düzenlemiş olduğumuz Girişimcilik Kongremizin üçüncüsüne hoşgeldiniz.

Girişimcilik konusunun ayrıntıları birazdan yurt içinden ve yurt dışından kongremize katılan değerli konuşmacılarımız tarafından sizlere sunulacak. Bu nedenle ben, kısaca, üyelik yolunda ilerlediğimiz Avrupa Birliği'nde, girişimcilik konusunda öne çıkarılan politikalara ve ülkemizde girişimciliğin geliştirilmesi için bazı önerilere değinmek istiyorum.

Avrupa Birliği, 2000 yılında bilgiye dayalı ekonominin parçası olarak istihdamı, ekonomik reformları ve toplumsal uzlaşmayı güçlendirmek üzere hazırladığı Lizbon Stratejisi'nde, girişimciliğin geliştirilmesinin önemle altını çizdi. Daha sonra ise, girişimciliğin inovasyon, rekabet gücü ve büyümede itici güç olmasından ve Birliğin bu alanda arzu edilen performansı sergileyememesinden hareketle, 2003 yılında "Girişimcilik Üzerine Yeşil Belge" hazırlandı. Yeşil Belge, gelecekte uygulanacak en iyi girişimcilik politikası konusunda, ilgili çevrelerde geniş bir tartışma başlatmayı amaçladı. Nitekim, bunun ardından 2004 yılında bir eylem planı oluşturularak, girişimciliğin geliştirilmesi için 5 stratejik alan belirlendi. Bu kapsamda;

- eğitim yoluyla girişimci bir zihniyet yapısının oluşumuna destek verilmesi,
- risk almaya elverişli bir ortam yaratılarak daha çok kişinin girişimci olmaya teşvik edilmesi,
- kadın ve genç girişimciliğinin ve yenilikçi sanayi kümelenmelerinin teşviki yoluyla rekabetçilik ve büyüme performansının artırılması;
- finans olanaklarına erişimin geliştirilmesi ve
- yasal ve idari yüklerin hafifletilmesi

ana konular olarak sıralandı. AB, 2005 yılından başlamak üzere bu alanlarda kaydedilen ilerlemeyi de takibe aldı.

Avrupa iş dünyası da ekonomik büyüme ve istihdam yaratmanın, ancak girişimciliğin gelişmesiyle mümkün olacağını savunmakta ve AB'nin Lizbon Stratejisi hedeflerine ulaşılması için, karar alıcı mercilerin, girişimcilerin sesine kulak vermesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu çerçevede, Avrupa iş dünyasının temsil örgütü UNICE, AB düzeyinde belirlenen politikaların hedefine ulaşması için, gelişmelerin sıkı takipçisi olmaktadır.

Yeterince girişimci ve yenilikçi olamamanın yanında, AB ülkelerinin karşısındaki en önemli sorunlardan birisi de nüfusun hızla yaşlanması olarak kabul edilmektedir. Bu demografik değişim, Avrupa Komisyonu'nun gündemine çeşitli meseleleri de beraberinde getirmektedir. Girişimcilik açısından bakıldığında, girişimciliğin en yoğun olduğu yaş aralığı 25-34 yaş olarak ortaya konmuştur. Bu noktada, genç nüfusunu girişimci bir güce dönüştürebildiği takdirde, Türkiye'nin ekonomik anlamda rekabetçiliğini çok daha ileri bir seviyeye taşıması mümkündür. Halbuki bugün önümüzdeki tablo, genç nüfusun potansiyelinin ekonomik bir avantaja dönüşemediğini ortaya koymaktadır. 2005 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, genel işsizlik oranı %10,3, genç nüfustaki işsizlik oranı ise %19,3 olarak tespit edilmiştir. TÜSİAD'ın çeşitli demografi, büyüme ve istihdam raporlarında belirtildiği gibi, önümüzdeki yıllarda Türkiye'de genç nüfustaki artışa bağlı olarak daha çok gencin işgücü piyasasına girmesi beklenmektedir. Bunun işsizlik sorununu derinleştirmesini engellemek için daha fazla istihdam alanı yaratılmalıdır. Ekonomide görülen yapısal dönüşümle beraber kamunun istihdam yaratma potansiyeli azalırken özel kesiminki artmaktadır. Dolayısıyla, işsizlik oranının aşağı çekilmesi için izlenecek politikalar kapsamında özel sektörde girişimciliğin geliştirilmesi şarttır.

Dünya Ekonomik Forumu'nun yayınladığı Rekabet Gücü raporuna göre de 117 ülke arasında Türkiye 2005 yılında ancak 66. sırada yer almıştır. Rekabet gücümüzü kayda değer bir şekilde artırmak için inovasyon ve yaratıcılıkla beslenen girişimciliği yaygınlaştırmak ve desteklemek, temel çıkış noktamız olmalıdır. Yenilikçi girişimciliğin, yeni düşüncelerin yaratılması, uygulanması ve yayılmasını hızlandırma, yeni endüstrilerin doğmasına yol açma ve yeni teknolojileri kullanan sektörlerde verimliliği artırma işlevlerinden yararlanmak gereklidir.

Girişimciler ve küçük ölçekli işletmeler, servis ve bilgiye dayalı sektörlerde önemli bir rol oynamaları dolayısıyla ekonominin merkezinde yer alırlar. Büyüme, şirketlerin hayatta kalmaları, inovasyon, istihdam yaratma, teknolojik değişim, üretim artışı ve ihracat gibi kriterler göz önünde bulundurulduğunda, girişimcilik ve ekonomi arasında önemli bir bağlantı söz konusudur. Ama asıl önemlisi girişimcilik, kişisel gelişimi zorunlu kılar; yarattığı rekabet ortamında kişilerin hep daha iyiyi hedeflemesini sağlar. Girişimcilik fırsatı herkese sunulduğunda, sosyal anlamda da bunun pek çok getirisi vardır; herkese potansiyelini açığa çıkarabilme olanağı verildiğinde, bulunduğu yer ve geçmişinden bağımsız olarak başarı elde edebilmesi mümkün kılınır.

Bu çerçevede, toplumda, özellikle gençler arasında girişimciliğin özendirilmesinin üzerinde önemle duruyoruz. Ülkemizde üniversitelerimizde girişimcilik konusunun ele alınması, gençlerin bilinçlendirilip teşvik edilmesi ve girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması açısından çok önemli katkılar sağlayacaktır. Mezun olduklarında 'bir işe girmeyi' değil, 'kendi işlerini kurmayı' amaçlayarak hayata atılan gençler, girişimciliğin temel aktörleri olacaklardır.

Bu amaçla, girişimciliğin gelişmesinin önündeki engellerin giderilmesi önem taşımaktadır. Örneğin, girişimcinin en önemli ihtiyaçlarından biri olan finansman konusunda ciddi sorunlar mevcuttur. Özellikle başlangıç aşamasında gerekli olan 'tohum sermaye'nin oluşmasındaki en büyük sorunlardan biri finansman konusudur. Yenilikçi ve teknoloji ağırlıklı faaliyet gösteren firmaların arkasındaki en büyük destek olarak nitelendirilen 'risk sermayesi' konusunda da Türkiye emekleme aşamasındadır. Mevcut risk sermayesi çoğunlukla yabancı ortaklı bankalar tarafından tedarik edilmektedir. Son dönemde şirket içi risk sermayesi fonları kurulmaya başlasa da toplam risk sermayesi piyasası yetersiz düzeyde kalmaktadır.

Finansal piyasaların etkin çalışmasını sağlayacak mekanizmaları uygulamaya koymadan, uygun vade ve maliyet yapısına sahip finansal kaynakları daha çeşitli hale getirmeden, küçük ve orta boyulu işletmelerin kaynak sorununu çözmek de zor olacaktır.

Sayın Konuklar,

Türkiye'de ekonomik yapının girişimci ve yenilikçi olması, ekonomik, teknolojik ve yasal altyapı ile insan kaynaklarını kapsayan politikalar izlenmesini gerektirmektedir. Bu da yatırım ortamının iyileştirilmesinden, vergi ve iş hukuku mevzuatının bütüncül bir şekilde ele alınmasına; finansman seçeneklerinin artırılmasından, girişimcilik destek mekanizmalarının geliştirilmesine; etkin bir AR-GE ve inovasyon politikası uygulanmasından girişimcilik eğitime kadar çok geniş bir alanda çalışmaların gündeme gelmesi demektir.

TÜSİAD olarak, bu düşüncelerden hareketle, gerek yayınladığımız raporlar, gerekse çeşitli platformlarda dile getirdiğimiz görüşlerle girişimcilik konusunun önemine dikkat çektik. Bunların yanı sıra girişimciliğin özendirilmesini sağlamak, bu alandaki sorunların paylaşıldığı ve çözümlerin tartışıldığı bir platform oluşturmak ve iş fikrini yatırımcılara sunmak isteyen girişimci üniversite öğrencileri ile yatırımcıları buluşturmak amacıyla, "Girişimcilik Kongremiz"de öğrencilerimizin iş fikirlerini ödüllendirmeye karar verdik. Bu noktada, kongremize ev sahipliği yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne ve iş fikri yarışmamızda işbirliğinden ötürü ODTÜ Genç Girişimciler Topluluğu'na teşekkürlerimizi sunmak isterim. Ayrıca, kongremizin gerçekleştirilmesine destek olan sponsorlarımıza da teşekkürlerimi sunuyorum.

Kongremizin ve ödüllerimizin ülkemizde girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması çabalarına katkıda bulunmasını diliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, ODTÜ Rektörü Sayın Prof. Dr. Ural Akbulut'u kürsüye davet ediyorum.